

Háromszázmillió munkanap veszteség.

Irta: vitéz Somogyváry Gyula
országgyűlési képviselő.

Magyarország a magyar kisgazdának és a magyar falu sorsának alakulásával győz vagy bukik. Nem én állapítom ezt meg először. Igazság ez és tudatosan, talán, Széchenyi óta emlegetjük. Mégis, ha végignézzük törvénytárunkat, ha sorra vesszük közintézményeinket, azt látjuk, hogy noha mindig a falut mondtuk a magyar élet alapjának, közintézményeink és törvényeink nagy része, mégis, mintha inkább a város érdekében állana. Pedig tudjuk, hogy az ország lakosságának több mint 70 százaléka falun él, vagyis a magyarság embererejének több mint kétharmadrésze!

Az emberi élet három főszükséglete: a kenyér, a hajlék, és a kultúra. A falu kenyéréről, már amennyiben az a földkérdést illeti, még csak történt gondoskodás régebbi és újabb törvényhozásunk során is, ellenben arról a falukenyéréről, amely nem mezőgazdasági munkásságból, nem földművelésből származik, meglehetősen kevés gondoskodás történt.

Iparunkat régtől kezdve a városokba telepítettük, egészséges kisiparunkat, nagyműtű kézművesiparunkat idők során még ott is sorvadni engedték, ahol a gyár-
ipar versenye ezt nem kívánta volna. Régebbi törvényhozásunk az ipartelepítés terén jóformán puszta tűzbiztonsági és ember-
védelmi kérdésekre szorítkozott. Nem állítom, hogy az ipartelepítés körül elkövetett hibák tisztán magyar hibák lettek volna. Elkövet-
ték azokat más országok is. Másutt azonban nem jártak olyan súlyos, majdnem katasztrófális hatással, mint nálunk: és pedig azért nem, mert Magyarország a legjel-
legzetesebben az agrártelepülések országa. Magyarországon ez a hiba valósággal járványszerű méretekben indította meg azt a szociális betegséget, amelyet legáltalában talán: a faluról való menekülésnek nevezhetnénk.

Hogy mit jelent a faluról a városok környékére való menekülés, a nagyrészt nagyipari üzemekben elhelyezkedett munkástömegek felhalmozódása, amelyek azután, a gyakran embertelen nagytökének kiszolgáltatva, egyszerű robotosokká váltak: hogy mit jelent ezeknek a gyökértelen, városkörnyéki nagy proletár-munkástömegeknek az összehurcolódása, arról igen szomorú fejezetek szólnak a világhistória legutóbbi 25—30 esztendejében.

A jövő fejlődése és a technika haladása, bizonyára előbb-utóbb törvénytörő parancsot diktál majd a világnak, amely úgy hangzik: *vissza a faluba!* És ha a szociális belátás, vagy a józan értelem nem látja meg annak szükségét, hogy a nagyipari munkástömegeket a falvak felé tereljük, akkor bizonyosan rá fog majd kényszeríteni ben-

Pángermánizmus.

A horogkeresztes mozgalomnak mind nagyobb térhódítása; a hazai német-ség által mindbátrabban hangoztatott nacionalizmus, valamint a vasárnap elhangzott háromórás vezéri beszéd, mely a kihangsúlyozott bátorságon s öntudatos-ságon kívül többet enged következtetni jövőt illető célkitűzéseiből a „sorok kö-zött”, mint az elhangzottakból, időszerűvé teszi ezt a kérdést, hogy az eddig ta-pasztalatokból és olvasottakból egy rövid, tájékoztató képet alkossunk magunknak.

Hogy a magyarságra nézve germán veszély mindig volt, van és lesz a jövő-ben is, azt senki sem fogja vitatni, aki multunkat valamelyest is ismeri, jelen helyzetünket elfogultság és elköltelezett-ség nélkül szemléli és jövőnkét a ma gomolygó s világot formáló külpolitikai eseményekből kikövetkezteti.

A mult germán veszélye azonban távolról sem oly félelmetes, mint a je-lenlegi. Miért? Azért, mert az bármennyi-re hatalmas, de mégis csak egy egy uralkodó, vagy uralkodó-ház uralmi tö-rekvése volt, ami mögött azonban egy-részt legelőször nem állott az uralkodó által uralt „nép”, hanem legfeljebb csak az uralkodó által tartott hadsereg, más-részt pedig ez az uralmi törekvés nem támaszkodhatott a mai értelemben vett ugyanazon uralmi törekvésektől fűtött és nacionalista érzelmekkel átítatott nemze-tiségekre.

Ma azonban lényegesen megválto-zott a helyzet. Ma a nyugat felé a vas-beton erődítmények és őrt álló hadsere-gek miatt terjeszkedni nem tud a kirob-banásra mindjobban megérdő nemzeti szocialista imperializmus, amely ma már az új politikai eszme erőszakolt vagy önkéntes, de letagadhatatlanul erős tér-hódítása folytán széles, öntudatos német néprétegekre támaszkodhatik. Ha a kelet felé való terjeszkedés — Drang nach Osten — célkitűzése már régebben nem létezett volna, a háboru utáni békedik-tátumok szinte akaratlanul is előkészítet-ték a Dunavölgyének erőszakos és ész-szerűtlen széttagolásával a kelet-délkeleti irányba való német hatalmi törekvés út-ját. Ezt a szinte nem várt kedvező adottságot a német imperializmus hamar fel-ismerte s a lehetőségek megvalósításának munkáját már meg is kezdte. Nem hagyta figyelmen kívül azt az óriási helyzeti energiát, amit részére a Dunavölgyében — a bár nemzeti összehurcolódás érzé-ze nélkül szétszórta élő — német tele-pesek milliói jelentettek. A legelső te-endője volt, hogy ezekben a nemzetisé-güket évszázadokon keresztül megőrizni

tudó német néptöredékekben a nemzeti-ségi öntudatot, a nagy német törzshöz-larizandóság éltető gondolatát felébresz-sze s egyelőre legalább érzelmileg és lel-kileg a nagynémet eszmének megnyerje. Ez a folyamat ma a legtöbb helyen be-következett, habár sok helyütt nem min-den zökkenő nélkül, mert a német-ség, különösen az idősebb nemzedék, nem akart hirtelen elfordulni azoktól a nem-zetektől, amelyek mellett eddig békésen élhetett és boldogulhatott.

A céltudatos, hosszú, kitartó munka eredményeként a dunavölgyi németek a nyugat felől világító és részükre éltető eszmét nyújtó horogkereszt felé fordul-tak, hátat fordítva eddigi évszázados ha-gyományos magatartásuknak. Ha figye-lembre vesszük a Magyarországból a há-rom utódállamba szakadt 1.2 milliónyi német-ségnek a magyarsághoz való viszo-nyát, illetőleg a magyar törekvésekkel szemben való állásfoglalását, akkor rá-döbbenve állapíthatjuk meg, hogy az el-szakított német-ség nagyobb tömegében érzelmileg és politikailag a magyarsággal szembefordult.

A 160 000-nyi felvidéki német-ség nagyobb része a magyarellenes hitleista Karpathen-Deutsche Partei-ra szavazott az 1935. évi képviselőválasztáson. Az 550 000-nyi Romániahoz csatolt erdélyi és bánáti hitleizált német-ség a magyar-ság kárára úgy politikai, mint gazdasági téren a román politikai pártokkal meg-egyezik. Például készsággal elfogadták volna a numerus vallachicust, sőt a nu-merus nullust is — a magyarság kárára, ha ezzel szemben részükre számarányuk-nak megfelelő numerus germanicust en-gedélyez a román kormány. Az önként elmagyarosodott szatmári svábokat tüzzel-vassal visszánémetesítik. A háboru előtt hi magyar bazási bánáti svábokat magyar-ellenes szélsőséges eszméknek megnyerve gleichschaltolták. Az 500 000-nyi Délslá-viához csatolt német-ség ugyancsak hitle-rista politikai elveken állva, a délsláv kormánnyal úgy politikai, mint kulturális téren a magyarság hátrányára régtől fogva meggyezett. A közelmúltban mutatta ki egyik tudós egyetemi tanárunk, hogy a pángermánizmus nálunk és a szomszéd országokban, mint nemzeti szocializmus jelentkezik.

Az elszakított német-ség, különösen a százsz, szatmári és bánáti svábok, veze-tőik útján a leghatározottabban több eset-ben a magyar revíziós törekvések ellen és a mai állapotok fenntartása mellett foglaltak állást. Nem valószínű, hogy az elszakított német-ség valaha is a revízió-

nál a magyarság mellé fog állani, mert már is az új és a revíziótól politikai cél-kitűzésében teljesen eltérő pángermán gondolat szolgálatában áll.

A hazai félmilliónyi német-ség köré-ben is folyik a céltudatos pángermán munka. Hogy eddig mily erőre tettek szert, azt még nem tudjuk, mert erejük kimutatására még nem volt megfelelő al-kalom, de adódó alkalommal bizonyára nagy meglepetéssel fognak szolgálni a ma-gyar közvéleménynek. A határokon kívül és belül folyó pángermán munka a ma-gyarságot súlyos helyzet elé állítja, két tűz közé szorítja.

A pángermánok kitűzött célja sze-rint minden németet egyesíteni akarnak egy nagy német birodalomba, azon az alapon, hogy az a föld, amit bárhol világon németek laktak, német népi talaj. A német nemzetkisebbségek között az elégedetlenséget állandóan szítják s min-den lehető és lehetetlent elkövetnek, hogy az eszme mind nagyobb és nagyobb körben tért hódítson. A tagadhatatlanul nagy szellemi erőforráson kívül óriási anyagi erő is áll rendelkezésükre. A bi-rodalmi propagandaminisztérium 250 mil-lió márkát (mintegy 340 millió pengő!) költ évente propagandára, amiből igen jelentékeny rész jut a külföldi propaganda munkára s így a dunavölgyi államok né-met és más népeinek megnyerésére is.

A kelet felé irányuló nagynémet törekvések mind több és több alakban látnak napvilágot. A mérsékeltbbnek nevezhető németek a Dunántulnak „csak” a Rábáig, a kevésbé mérsékelték már a Balatonig terjedő részét, a mértéktelenek pedig az egész Dunántul, mint német népi talajt a német-ségnek követelik, nem is beszélve a Rosenberg által a német nép részére kelet felé mutatott politikai törekvésének irányáról, amely nyíltan ki-mondja, hogy „a német-ségnek kelet felé kell terjeszkednie, hiszen a németek által lakott vidékek széles íve húzódik az oszt-rák határtól Magyarországon, Délslávián és Románián át egész a Fekete tengerig. Fontos német érdek, hogy a déli közép-európai határok revíziója ne történjék meg.”

Az a legtermészetesebb, hogy a né-met kormány az egyes érdekelt kormá-nyokkal szemben nem mutat ilyen tö-rekvéseket, — hiszen az nem lenne dip-lomatikus, — hanem barátságos nyilatko-zatokat tesz. Az azonban vitathatatlan, hogy a közel tízezres létszámú erőteljes német társadalmi szervezet lankadatlanul és eredményesen dolgozik a külföldi né-met-ség körében a fennírt irányban, amely hol titokban, hol nyíltan, de mindjobban elfordul az államalkotó néptől s jobban és jobban inkább a német birodalom hú

nünket egy igen nyers durva szük-ség: a hadviselés fejlődése. A re-pülő-hadviselés és a gázháboru ve-szedelme — külföldi példákból láthatjuk — máris megtorpanthatta a mammutvárosok fejlődését, a nagyiparoknak a nagy városok kör-nyékén való centralizálását.

De addig is, amíg ez a durva és kivédhetetlen kényszer rászor-rit erre bennünket, siettessük meg ennek az átalakulásnak, ennek az ipari áttelepítésnek a menetét. Siet-tessük meg szociális szempontból, emberszeretettől, magyar-szeretettől, hogy a magyar falu népe mielőbb megtanulhassa: van más ke-nyér is, lehet más kenyér is a fa-lun, mint amelyet a mezőgazdasági munka adhat.

Elvégre azzal is tisztában kell lennünk, hogy a legradikálisabb földbirtokreformnak is lesz egyszer egy határa. Az a határ, amikor már nem lehet tovább darabolni, porszemekre osztani a szaporodó

emberfelesleg kedvéért a magyar földet. Hiszen az ember szaporod-dik, de a föld területe mindig ugyanaz marad. Ezt a szempontot is szem előtt kell tartanunk ak-kor, amikor ezeket a kérdéseket vizsgáljuk!

Az elektrifikálás és az elek-tromos erő egészen új távlatokat nyújt iparunk telepítése és a falu kenyere szempontjából. Olcsó, elek-tromos háziipari munkagépek se-gítségével nemcsak falusi népszaporulatunknak leszünk képesek kenyeret adni, hanem megszüntet-hetjük azt a szörnyű veszteséget is, amit mezőgazdasági népünk négyhónapos téli kényszertétlen-sége jelent.

Közismert tény, hogy viszo-nyaink a falusi gazdákat egész há-zuk népével, ugyszólván négyhó-napi téltlenségre szorítják. Az 1937-ben kiadott statisztika szerint pusztán a mezőgazdaságból 4.499.393, mondjuk kerekén 5 millió lélek él,

Veszünk ebből dolgozónak 3 mil-liót. (Joggal annak vehetjük azt a 13—14 éves gyermeket is, aki odahaza szüleinek segít a mező-gazdasági munkában.) Ha a négy-téli hónapot számítjuk, a novem-bert, decembert, januárt és febru-árt, amikor a mezőgazdasági munka szünetel s ha a hónapokat 25 munkanapnak vesszük, akkor ez a hárommillió kényszertétlenségre ítél magyar 300 millió munkana-pot veszít évenként! Ennyi munka-
napot hagy kihasználatlanul. Ha ehhez egy pengős napi keresetet veszünk, amit talán megkereshet a megadandó munkalehetőség ré-vén, akkor ez az ország jövedel-mében, a nemzet jövedelmében, az ő jövedelmükben évi 300 mil-lió pengőt jelent.

Óriási szám ez! Mennyivel ki-sebb lehetne a nyomor s mennyivel nagyobb lenne a jólét, hogyha a téli hónapokra is kenyérkereső munkát adnánk a földmives lakosságnak!

fiának kívánja magát és államideálját abban látja.

Az ily alakot öltött csak a megfelelő, alkalmas időpontra, mint megvalósítási lehetőségére váró pángermán veszély tehát nemcsak bennünket, de az egész Dunavölgyét, annak minden egyes kisállamát uralmi önkényével fenyegeti. Egyes országokra nézve legfeljebb csak az időbeli sorrend lehet kérdéses. Nagyon jól ismerik s már eddig is hasznosan értékesítették a németek a „divide et impera” (oszd meg és urald jól) jól bevált évezredek politikai elvét. Ez a hatalmi törekvés nincs és nem is lesz tekintettel arra, hogy a mintegy kétfélmilliónyi, ma szétszórtan élő német kisebbségnek egy német birodalomba való bekebelezésével 20, esetleg 30-szor annyi tömegű, utjukba eső idegen fajú népeket hajtanak igába.

VIKI.

Az a nagy társadalmi, szociális és kulturális munka, amely az északi Ferences Plebánia kebelében működő különféle egyesületekben folyik, élénk bizonyítéka annak, hogy a helyes vezetés és szerelő megértés olyan eredményeket tud felmutatni, amely igaz és őszinte örömmel tölti el mindazok lelkét, akik a városunkban letelepült és közszereplésnek örvendő ferences atyák eredményekben gazdag munkáját figyelemmel kísérik. P. Réz Marián házfőnök kitartó és fáradságot nem ismerő munkájának eredménye az a monumentális, hatalmas és mindenki által megcsodált impozáns templom, amelyet oly rövid idő alatt állított fel a jó Isten dicsőségére és amely templom városunk legszebb épületét képezi. A folyton alkotni vágyó ferences atyák melegen érző szívének, szorgalmas és fáradságot nem ismerő építő munkájának eredménye, hogy nemcsak a plebániájukhoz tartozó hívők között tudták megteremteni az igazi szeretetből, egymás megbecsüléséből fakadó őszinte megértést és támogatást, hanem városunk minden polgára igaz szeretettel támogatja és segíti őket vallásos, hazafias és erkölcsnevelő munkájukban. Nincs olyan társadalmi megmozdulás, szegényeket támogató akció, ahol a jó ferences atyák munkájukkal és tehetségükkel ne sietnének az ügy sikerét előmozdítani.

A ferences atyák iránt mindenkor megnyilvánuló őszinte és igaz nagybecsülés és szeretet megnyilatkozását láttuk a f. évi február hó 19-én az ipartestület székházában a Ferences Plebánia egyesületeinek előadásában megrendezett táncszéki alkalmával is, amikor Bónyi Adorján 3 felvonásos vígjátékát a „Viki”-t mutatták be az egyesületek vígjátéki gárdájának közreműködésével olyan siker-

A pángermán propaganda és pénzérteljesen dolgozik, a németesítő munka türelmes és alapos, nem sieli el a dolgát, van ideje várni, hiszen előbb ki kell építeni megvívhatatlan hadállásait elsősorban a külföldi németek körében, másrészt pedig az érdekelt kisállamok államalkotó népességének lelkébe is bele kell ékelni: a nagynémet birodalom kebelén belüli kellemes élet, boldogulás gondolatát. Nem tagadhatjuk, ennek a munkának is jelentkezik már — sajnos nálunk is — aggasztó jelenségei. S ha tovább is öbetett kezekkel nézzük ezt a céltudatos munkát, akkor az annyit jelent, hogy magunk ássuk meg nemzeti önállóságunk sirját! — (ány.)

„Cikkünk legnagyobb részét a „Korunk Szava” febr. 15-én megjelent számának Szabados Mihály dr.: „Védekezzünk a germán veszély ellen” című tanulmányából vettük.

rel és olyan felkészültséggel, ami már messze meghaladta a vidéki műkedvelők legjobb teljesítményét is.

Az ipartestület hatalmas színháztermét zsúfolásig megtöltötte a nagyszámban megjelent előkelő közönség. A darab iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy már jóval az előadás előtt minden jegy elkelt, úgy hogy a rendezőség közkívánatra az előadást február hó 27-én újból megismétli.

A darab megszervezője P. Keresztes Vilmos, a darab főrendezője Hegyi Pál acélgári tisztviselővel együtt boldogan mondhatják, hogy fáradságos munkájuknak meg volt az eredménye, mert úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényes sikert arattak s a jelenlévő közönség legteljesebb elismerését vívták ki maguknak.

A szereplők mindegyike igazán megtett mindent, hogy a darabot sikerre vigye, ami nem volt könnyű feladat, hiszen a darabot sokan látták kiváló művészek előadásában, de látták a moziban is. Ennek tudatában a törekvő és ambícióval telt műkedvelő gárda már hetek óta teljes erejével és tudásával azon fáradozott, hogy a közönségnek egy élvezetes és szórakoztató estét nyújtson. Celukat el is érték, mert a közönség — bár szigorú kritikus — őszintén jól érezte magát és mindvégig legnagyobb élvezettel nézte végig a darabot.

A darab főszereplője Szenes Baby, mint Viki, igazán tökéleteset produkált. Temperamentuma, ügyes játéka, bájos megjelenése már az első pillanatban meg ragadta a közönség tetszését és szimpátiáját, ami a darab folyamán csak fokozódott, aminek folyamánya volt a közönség részéről sokszor megnyilatkozott szűnni

nem akaró taps, amellyel a kedvesen játszó „Viki”-t ünnepelte. Nagysikerű táncát ismételnie kellett. Játéka messze felültulta a vidéki műkedvelők teljesítményét. Szórakoztatni akarta halás közönséget és ez teljes mértékben sikerült is. Mindenki szívesen és örömmel élvezte játékát. Sikerét és a sok tapsot megérdemelte.

Kraft Jenő, mint Hatházi Máté, fényesen alakította meg a nyakas, mindig ellenzéki magyar földbirtokos alakját. Játéka és biztos mozgása a színpadon mutatja, hogy gyakran szerepelt már a közönség előtt. Feltételezhető, hogy eddigi sikereit a közönség halás elismeréssel kísérte egész játékát. Dr. Wanka Lajosné Hatháziné szerepében ügyesen állta meg helyét s játékával nagyban hozzájárult a darab sikeréhez.

Korompay Károly Kont főispán szerepében elsőrangú produkált. Végtelen bájos volt dr. Wagner Jenőné, mint Kontné. Feri, a főispán fiát Somoskő István nagyszerűen játszotta meg. Úgyes és diszkrét játékkal nagy sikert ért el.

Nagy tetszést aratott Papp Ervin Jób Zsiga szerepében. Nagy érdeme, hogy nem mesterkelt, nem lekopirozott utánzatokkal akart sikereket elérni, hanem játékának egyéni megítélésével igyekezett szerepét sikerre vinni. Célját el is érte! A közönség őszintén élvezte játékát és kellemes hangját. Nyugodt, természetes modora, határozott és biztos fellépése, mellyel az örökké mulató agglégynt figurázta, sok derűt és kacajt váltott ki a közönség lelkéből. A sok tapsot igazán megérdemelte.

Kitűnő volt Versényi Antal Weisz doktor szerepében. A jószívű doktor bácsi ügyes alakítása méltán megérdemelte a közönség elismerését.

Szép sikert ért el Kovács Nándor

Hírek és különféle Karnevál búcsúja.

Karneval búcsújakor némileg illik visszatéríteni a színes-fényes álomra, az ideai farsang emlékeire, melyek — diszkrét tudomásunk szerint — egyenlőre leányunk szivdobogtató örömet hoztak. El kell ismernünk, hogy az ideai naptár nem volt szűkmarku a farsang idejének kiszabásában, mert kerek nyolc hetet engedélyezett részére. Volt elég alkalom mulatságra, hangversenyekre, műsoros előadásokra s a különböző társadalmi egyesületek alaposan ki is használták ezt a nem minden évben tapasztalható bőkezűséget. Azt szokás mondani, hogy a jókedv, a mulatási vágy jót jelent: reménykedést, bizakodást. De ha úgy szét-nézünk a mostani nemzetközi állapotok között, nem tudom, hogy a mulatási vágy nem-e az a bizonyos akasztófahumor, mely, hivatva van elrejtetni belső érzelmeinket, aggodalmainkat, félelmünket egy, még most ismeretlen katasztrófával szemben, amelyről egyelőre semmi mást nem tudunk, mint azt, hogy idegeinket nyugtalanítja.

A farsang vidám hercege még végigtáncolt négy éjszakát, Pierrot még táncba hívja Pierrette-t, Harlequin még megrázza csörgősipkáját, azután a szindusz, muzsikás, vig farsang véget ér... Hushagyó kedd hangos kedvű éjszakája után következik a komoly, az ünnepélyes Hamvazószerda... Akkor kezdjük el az elmélkedést, a magunkra eszmélést... Memento homo!..., de csak zárjelben merem hozzáképzelné a „sapient”-t. — (ány.)

A csonka rozsnóly egyházmegye kormányzójának Pájer János apostoli delegátusnak 10 éves helynöki jubileuma alkalmából a csonka egyházmegye papsága értékes misekegyházi ajándékozott. F. hó 20-án Horváth Gyula kisterenyei esperesplebános, pápai káplán vezetésével küldöttség kereste fel a főpapot és köszönt, szerelő szavak kíséretében nyújtotta át a gyönyörű emléktárgyat. Az apostoli delegátus megilletődve halás szavakkal köszöntötte meg a papság szeretetének megnyilvánulását. A küldöttségben résztvettek Horváth László esperes, Márkus Lajos (kazári), Mattus Andor (szentsimoni), P. Réz Marián, Kovács Zoltán (mátranovákai) plebánosok.

Szabósegédet keresek confekciós kis munkára azonnali belépésre. Ársebély szerint fizetve. Salgótarján, Fő-u. 114.

A hangulat
MINDEN HÁZBAN
SUGÁRZÓ. HA A
SÜTEMÉNYEK

DR. OETKER FÉLE
SÜTŐPORRAL KÉSZÜLNEK

is, aki a mulatós s kissé bespiccelt Ver-zár szerepével élénk derűt keltett. Játékát gazdag tappsal honorálta a közönség.

Nagyon jó volt Jancsár Sándor, mint ezredszabó. A kapott tapsot megérdemelte. Általában a darab minden szereplője igazi elismerést érdemel, mert kis szerepekben is jót és lelkiismeretesen produkáltak s ennek az összjátéknak köszönhető a rendezőség azt a fényes sikert, amit a Viki előadásával elért. Örömmel állapítjuk meg, hogy a közönség szívesen fogadta a szereplők játékát s mindannyian, akik láttuk a darabot, halásan gondolkunk arra a kedves estére, amit a Ferences Plebánia egyesületeinek vígjátéki gárdája szerzett nekünk, élvezetes és hangulatos játékkal.

A „Gray-Boys” szalon és jazz zenekar sikeres közreműködése csak fokozta az est sikerét. Az előadás után megkezdett tánc a késő reggeli órákig tartott, ami bizonyítja, hogy a jó hangulat és jó kedv el még a szívekben s csak ügyes vezetésre van szükség, hogy városunk társadalmi megértéssel és szeretettel találjon egymásra. K—y.

Plébánosi beiktatás. F. hó 20-án iktatta be Pájer János apostoli kormányzó delegátus a megboldogult Hoffmann Gyula esperes halálával megüresedett mátranovákai plébániai javadalomba Kovács Zoltán volt helynöki titkárt. Az új plébános rövid ottléte alatt megszerezte a mindenrendű és mindenrangú hívek osztályszeretét és tiszteltét. Puritán életű, fenkölt gondolkodású igazi papi egyéniség, akit bátran lehet példaképnek tekinteni. A beiktatáson megjelentek Fehér Miklós, Horváth Gyula és László esperesek, Molnár András bányagazgató, Pacher Ervin főmérnök és Mészáros Ferenc főjegyző mint a mátranovákai és homokterenyei egyházközségek elnökei és még sokan mások. Az új plébános testvérei közül jelen volt Kovács Gyula pápai kamarás és bátyja. A beiktatás megható ünnepségben a hívők csaknem teljes számban vettek részt, szeretetük számtalan jelével halmozva el az új plébánost, akit ezalkalmából lapunk nevében is szeretettel köszöntünk.

Hymen. Fabini Baba és Papp Jenő m. kir. határőrőrhadnagy március 1-én, kedden d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket az evang. templomban.

Értesítés. A t. közönség szíves figyelmét felhívjuk arra, hogy a városban a polgármester ezentul nem 11—12-ig, hanem 1/21—1/22-ig tart a közönség részére kihallgatást.

Látta már a VIKI-t? — Nem? Holnap, (27-én, vasárnap este 8 órakor az Ipartestületben) meg-nézheti! Előadás után tánc! Gray Boys, Cigányzene!!!

Feladatok szünetelnek! Fej- és foglítás esetén 1—2 Aspirin-tabletta elegendő ahhoz, hogy jó közérzete helyreálljon. Ára 2 darabos zacskóban 24 fillér, 20 darabos dobozban 180 P. Aspirin csak akkor valódi, ha a tablettán a „Bayer”-kereszt látható.

Távózás. Saját kérelmemre Bpestre történt áthelyezésem miatt mindazon ismerőseim és jó barátaimtól, akiket személyesen nem bucsuzhattam el, ezúton bucsuzom. Tartsanak meg emlékeztetükben, amint én is megtartom Önöket.

Tisztelettel:
Szalontai János
MÁV. tit. vezető.

(Szalontai János fűtőházvezető távózását sajnálják mindazok, akik ismerik nemes gondolkodását és lelkes részvételét a társadalmi és kulturális munkában. Szerk.)

Élelővénzet. A helyőrség alakulatai f. évi március hó 9, 10, 11, 12, 28, 29, 30, 31 és 14-én egész nap a világságtól a sötétség beálltáig a harczerző lő-térén, Somoskőfalutól DNY-ra eső területen éles lögyakorlatot tartanak.

Síverseny Salgón.

Verőfényes napsugárban és csillogó hómezőkön zajlott le február 20-án az ifjúsági síverseny. A 8000 méteres futópálya erős teljesítmény elé állította a versenyzőket, de a gyönyörű idő, a porzó hó és a sportpároló közönség érdeklődése annyira megnövelte a versenykedvet, hogy a futam négy csoportjába összesen 75 induló nevezett be, akik a célba mindannyian be is futottak. Felémelő szép és gyönyörködött látvány volt a Salgó várhegy északi lejtőjén lengő zászlócskák kiejelölt pályán beérkező versenyzők villámgyors lesiklása. A közönség minden versenyzőt lelkesen fogadott, üdvözölt és az egész versenynap alatt a késő órákig kitarlóan gyönyörködött a gyakorlatozó síelőkhöz.

A verseny eredménye a következő: I. korcsoport. Indultak 7-en. Legjobb befutási idő: 47 perc 26 mp. 1. Molek Emil, 2. Novák József, 3. Földi Gyula. II. korcsoport. Indultak 32-en. Legjobb befutási idő 36 perc 29 mp. 1. Tóth József, 2. Juhász István, 3. Csathó László, 4. Perce István, 5. Geszner András, 6. Angyal József, 7. Tóth György, 8. Eisner Gyula. III. korcsoport. Indult 30 ifjú. Legjobb befutási idő 37 perc 33 mp. 1. Geszner István, 2. Csarba Zoltán, 3. Hajdu István, 4. Lorkó Gyula, 5. Szabó József, 6. Boros József, 7. Kelló József, 8. Völgyvári István.

Külön rendezték még a hölgyek lesikló versenyét, amelyben a beérkezés

sorrendje a következő volt: 1. Körös Béláné, 2. Mráz Gáborné és Barthó Ilus, 3. Danis Margit, 4. Horváth Ella, 5. Nagy Miki

A díjnyertes versenyzők délután 2 órakor vették át a versenybizottság által részükre kiosztott díjakat s a kitűnő terepen iskolagyakorlatokat folytattak.

Felémelő látványt nyújtott a síelők feltétlen sportszerű magatartása és rendkívül magas száma, mely igazolta, hogy Salgótarjánban a sísportszellem erős lendületben van. Különös örömet váltott ki, hogy a hölgy közönség is hódolt, a sportok fehér királynőjének.

A verseny rendezésében önzetlen áldozatkészséggel tevékenykedett Bedő Albert acélgári tanító s mellette tevékenykedtek: a tátrajáró Rokfalussy, valamint Borovicény, Szontagh, Mader, Lévisz, Kovács és sok más sibirát.

Megjelent a versenyen dr. Förster Kálmán polgármester és neje is, kik jó példájukkal éveken keresztül ápolták és fejlesztették a sportnak ezt a nemes ágát is. Ott láttuk Fabini Henrik acélgári igazgatót aki az ifjúságnak úgy nyári, mint téli sporttereket szívén viselte és áldozatkészségével hathatósan támogatja.

A lejáratott verseny igen sok örömet szerzett úgy a versenyzőknek, mint a rendezőknek, de különösen a sísport barátainak és beigazolta, hogy Salgó valóban elsőrendű sítérp s a mellett erősen hótartó vidék, amely alkalmas nagyobb versenyek megrendezésére is. A turista menedékház pedig pompás otthont adott összes vendégének.

ÜZLETHELYISÉG

berendezéssel, lakással, kerttel, pincével Bocsárlapujtőn május 1-ére

BÉRBEADÓ, esetleg ELADÓ.

Bővebbet Paszternák Oszkár fakeskedőnél Salgótarján (Karancs u. 74.)

Herczeg Sulkovszky Viktorné előmlétsága elnöksége mellett a Keresztény Leányegyletek Országos Szövetsége előreláthatólag május végén Salgótarjánban összehívja megrendezni országos konferenciáját. Az evangéliumi Leányegylet készsége vállalja a megrendezéssel járó gondokat tekintettel azonban arra, hogy ennek feltétele legalább 200-250 az ország minden részéről felsereglt lányka elszállásolása, ezután is felkéri mindazokat akik egy-egy lánykát 2-3 napi csak éjjeli és megbízható szállásra szívesen látni hajlandók, szíveskedjenek ebbeli készségeket az evangélikus, vagy református lelkész hivatalban bejelenteni. Bizonyára nem fog Salgótarján abba a helyzetbe kerülni, hogy szálláshiány miatt a megítélt látogatást elbírítani legyen kénytelen.

Haláleset. Fedák Béla igazgatótanító neje sz. Kecskeméthy Matild f. hó 17-én, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése — melyet Horváth László karancseszri esperes-plébános végzett Borovicsi Sándor és Bíró Lajos s. lelkészek asszisztálásával — f. hó 19-én d. u. fél 4 órakor volt nagy részvét mellett.

Házasszonyok! Nem kerüljétek meg, a legújabb téziseket megkapja, ha megkéri a DR. OETKER-FÉLE világírás FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: DR. OETKER A. Budapest, VIII. Conti utca 25.

A Gyermekjelmezdőlután d. u. 4 órai műsorán Csarba Mária irányításával az acélgyári ovodások számai, a Krenács-torna, stb. kerül bemutatásra, az esti 8 órai műsorban Koppány István novellát olvas a kísérő műsor keretében. Beléptidíj nincs. Minden gyermekbarát és érdeklődő szeretettel vár az Evang. Nőegylet. Gazdag buffet. Olcsó tea!

A Salgótarjáni Izraelita Nőegylet ötvenévesztendő működésének jubileuma alkalmából, szombat este az Ipartestület színháztermében, előkelő fővárosi művészek közreműködésével, táncgal egybekötött műsoros előadást rendez. Felkéri az érdeklődő közönséget, tekintettel a megnyilatkozó nagy érdeklődésre és a megrendezésre álló kevés számú jegyre, szíveskedjenek, különösen az előjegyzésben tartott jegyeiket minél előbb Kemény Testvérek rádió szaküzletében kiváltani.

Az Evangélikus Nőegylet mult vasárnap műsoros estjén mindenkit lebilincselő előadásban ismertette dr. Zemplényi Imrét bányafőorvos az egész ország iskoláira kiterjedő, amerikai statisztikai módszerrel végzett és az alkohorra vonatkozó kutatásainak eredményét. Nemcsak a közszemlére kitett táblázatok, de az előadás anyaga is megdöbbentő keresztmetszetet adta annak a súlyos helyzetnek, amely népünk és az alkohol viszonyában fennáll. A mindvégig élvezetes és megdöbbentő tanulságos előadást szünni nem akaró tapssal honorálta a szépszámu közönség. A kísérő műsor keretében lépett a nyilvánosság elé a kulturális házi quartettje, amely Deman Gusztáv vezetésével Gracza Gyula, Guba Lajos és Peterböck Lajos tagokból áll, kiknek mindkét kiváló számát meleg elismeréssel fogadta a közönség Kóbor Béla drámai hatású énekszámait Kovács Géza igazgató zongorakísérete mellett nagy sikert arattak. Endrey László hazafias szavai és birano-monológja a mindinkább szépen fejlődő előadóművészet fejlődésének a bizonyosságai voltak és sok tapsot arattak. Jankovics Margit cigányzenekísérettel előadott énekszámai meg kellett ismételnie a szünni nem akaró tapsok következtében. A kedves és hangulatos nőegyleti est az előadás fázisának és készségének igen hálás visszhangot adott.

A Zöldmező Szövetség karancseszri csoportja élénk tevékenységet fejt ki a mezőgazdaság fellendítése érdekében. Legutóbb Reguly Lajos városi állatorvos tartott az állatbetegségekről nagy érdeklődéssel, nívós előadást, amit Petróczy István, a Mezőgazdák csoportjának helyi elnöke köszönt meg lendületes szavakkal.

Zászlóbontás előtt áll a Baross Szövetség Salgótarjánban. A keresztény kereskedők és iparosok új egyesülése gazdasági megerősödésük érdekében teljesen indokolt. A becsületes és szorgalmas munka u. is nem mindig ért célzt abban a nagy és sokszor erkölcsstelen versenyben, amit „üzleti leleménységek” neveztek egyesek s amely megnevezésbe belefért a hitvány és drága portékától a csalárd bukásig minden. Hiszünk, hogy az új egyesülés megerősíti a széthulló, de a nemzet életében nem nélkülözhető és ma már erősen legyengült kereskedői és iparos társadalmi réteget!

Köszönetnyilvánítás. A Salgón február 20-án megtartott ifjúsági siver-seny céljaira az alábbi felajánlások történtek: Salgótarján város 30 pengő készpénz és 1 stílyizált ércplakett, Acélgyár igazgatósága 30 P. Acélgyári Levente Egyesület 20 P. Hirschgyár 1 mérleg, 1 husórló, 1 diórló, Uveggyár 2 drb. 6 személyes compótos készlet, Bányai Levente Egyesület 10 P. Salgóbánya gondnokság 8 drb. gazdasági eszköz, M. Nagy Lajos 3 pár téliharisnya, Szűcs, Szauer és Klubecz gyógyszerárak pipereszerket, Bottos drogéria 2 drb. kerámiai tárgyat és Peész cukrászda édességeit. A verseny intőzősége ez uton mond köszönetet a nagylelkű adományokért és a sportnak önzetlen támogatásáért.

Pénzbeszedőt alkalmazunk. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jelígre a kiadóra kérünk.

Csodásan szép arcbőrt biztosít

a világszerte ismert nagyenyedi

Kovács krém.

Már rövid idő múlva eltűnnek az arc szépséghibái, a bőr csodálatosan szép, üde, hamvas lesz.

Egy próba meggyőzi Önt is!

Éjjeli használatra két csomagolásban (zsíros) Nappali használatra sárga csomagolásban (száraz) Figyeljen a védjegyre!

Bőjtő szelek.

Március elsején vége a viganlakásnak szánt hivatalos időnek. A két hónap farsang több-kevesebb mulatságának ize lassan megkeseredik a szájbán, mert március 2-án, hamvazó szerdán belépünk a magabaszállás idejébe. Elszállt a dinomádang hangja, kinyitják a bálozók termének ablakait, a megáporodott levegőt friss télvégi hideg váltja fel és a padlóról összesöprik a mult, a gondtalanság és szórakozás most már cseppet sem kedves emlékeit.

Az élet mintha egyszerre visszazökkenne a rendes kerékvágásba, az emberek talán ösztönösen érzik, hogy a tavasz közeledtét jelző bőjtő szelek vérpezsdítő új világról suttognak, amelyben a régi emlékeket is olyanképpen kellene eltávolítani, mint az előbb említett bálozó termek használhatatlanná vált maradékait.

Az időjárás téli mostohasága fal közé szorítja az embert és még azt a foglalkozást sem engedi, amit mások csak a szabad ég alatt lehet elvégezni. Ez a kényszerű pihenés lassan megszűnik, a téllenséget és haszontalan szórakozást felváltja a munka, hogy fáradságos szorgoskodás árán az elkövetkezendő télre ismét összegyűjtjük, vagy összekuporgassuk azt a mennyiséget, amiből elégedélhetünk a jobb jövő reményében. Az egyház a nagy mulatozás után bőjtőt rendel, hogy az ember testileg, lelkileg felkészülten állhasson be abba a sorba, amelyből csak a halál huzza ki véglegesen. Az a hivatásunk itt a földön, hogy valamennyien dolgozzunk és így fejezzük be a jól végzett munka boldog tudatával földi pályafutásunkat.

Sajnos, az eszesnek mondott ember még mindig nem tudja úgy berendezni életét folyását, hogy nyugodtan végezhesse feladatát. Hol vagyunk még attól, hogy minden dolgozó megkapja munkájának méltó gyümölcsét, aki pedig önhibáján kívül jutott olyan helyzetbe, hogy nem tudja eltartani önmagát és családját, arról a közösség gondoskodik. A krisztusi

Könnyű borzongás.

legtöbbször ezzel kezdődik a meghülés. Ne várjon vele, amíg komolyabb formában jelentkezik, hanem már az első tüneteknél vegyen be 1-2 Aspirin tablettát. Meglátja, másnapra elmúlt a veszély. Ugyeljen azonban, hogy Aspirin-t kapjon.

ASPIRIN
TABLETTÁK

CSAK A „Bayer” KERESZTEL VALÓDIAK

Farsang utolsó vasárnapján a legjobb mulatság a VIKI előadása este 8 órakor az Ipartestületben. Előadás után tánc a Gray Boys és a cigány muzsikájára!

Idegenforgalmi statisztika. Az 1937. év folyamán a város területén 3691 belöldi vendég fordult meg és eltöltött összesen 9187 napot. A külföldiek közül meglátogatta városunkat 295 csehszlovák állampolgár, 6567 nap eltöltésével, 32 román, 32 osztrák, 24 birodalmi német, 14 jugoszláv, 11 francia, 6 bolgár, 26 amerikai, 3 török, 2 lengyel, 2 finn, 22 angol, 2 marokkói, 2 holland, 2 szíriai, 1 olasz, 4 kanadai, 1 kínai, 1 perza és 1 spanyol. Megfordult tehát összesen 483 külföldi állampolgár és eltöltött 8823 napot. Végeredményben Salgótarjánban megfordult bel és külföldi idegen 4174 egyén és eltöltött 18,010 napot.

A salgótarjáni keresztényszocialista vasmunkás csoport hétvégi szakszervezeti kurzust tartott, mely február 12-én, szombaton este kezdődött a Róm. Kat. Olv. Körben és vasárnap délután nyert befejezést. A sikeres és eredményes munkásszervezeti oktatás,

melynek vezetője és előadója Rohály János szövetségi titkár volt, — „A művelődés helyes iránya és a szakszervezetek”, „A magyar nemzetgazdaság és termelés áttekintése és ezek tényezői”, „A munkásszervezetek fejlődése és a magyar munkásszervezeti törvények”, „A keresztényszocialista szakszervezetek eszméi alapja és célkitűzései”, valamint „A keresztény és marxi (soc. dem.) szakszervezetek közötti alapvető különbségek” kérdéseit áttekintő képet a felvetett kérdésekben. A hétvégi szakszervezeti továbbképző hallgatóit, élén a csoport vezetésével, a komoly tanulási készség hatotta át, akik az előadások vázlatát, szövegét is kézhez kapták és az előadott tárgyakban való további tervszerű önképzést is elhatározták. A felelősségérzetet önmagában kifejlesztési és a feladatai elvégzéséhez szellemileg is felkészülni törekvő salgótarjáni keresztény vasmunkásságot elismerés illeti meg, amikor mindennapi gondjai és nehézségei mellett olyan kulturális ívőt igyekszik elérni, mely őt képesebbé teszi céljai munkálására és elérésére, valamint megbecsülésének és teljes értékesének kiküzdésére.

Tűz. 21-én d. e. 9 órakor a Hirschgyárban a lakatos üzemből gyantaforrasztás közben tűz ütött ki, melyet a 3 perc alatt kivont városi tűzoltóság csakhamar megfékezett, úgyhogy a tétő egyrészen kívül más nem égett le, csupán a padlón felhalmozott kályhaanyagokban élt kárt.

Sokan látták már a VIKI-előadást. És mégis újra megnézik holnap, 27-én este 8 órakor az Ipartestületben a megismételt előadást! Miért? Mert nagyszerű!!!

A bocsárlapujtő áll. el. isk. Tan-testülete f. hó 20-án jólsikerült műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett, amelyen a falu népén kívül a környék intelligenciája is szép számban jelent meg. Kiválóan szerepeltek: Hives Ilonka, Szeralin József és Kovács István, de az összes szereplők tehetségük legjavát nyújtották. A műsoros est tisztá jövedelmét a népkönyvtár céljaira fordították. A főrendező Lukács Barnabás áll. tanító volt.

Move ünnepség Etesen. Fényes teretek között, farsangi hangulatban tartotta meg a METSE táncos műkedvelő előadását febr. 20-án az Amália-aknai Olvasókör helyiségeiben. Magyar falusi nép lelkületét sugározta a színpad. Bánya színpadon és ifjak domborították ki a falusi élet jellegét. Annyal bizonyították, hogy e két népréteg egymásra van utalva s egymásnak kiegészítője. A szereplők mindegyike külön-külön dicséretet érdemel. Játékuk oly tökéletes volt, hogy egyiket sem tudnák a többi közül kiemelni. Köszönetet mondunk mindannyiuknak önmagukat s másokat szórakoztatva művelő törekvésükért. A METSE a bevétel egy részét az általa és Magyarországi Bányai és Kohómunkások Orsz. Szöv. által közösen fenntartott sport egyesület segélyezésére fordítja.

Az Állami gépíróművelőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József körút 6.) március 14-én este fél 7 órakor nyílt meg. Beírás és a felvételhez szükséges úrlapok kiadása naponta d. e. 10-12 óra között az igazgatósági irodában.

Tavaszi ruhák!

BÖRBERI FELÖLTÖK,
ÖLTÖNYÖK,
KOSZTÜMÖK
száraz
vegytisztítása
CSAK

Szilágyi

géperejű üzemében tökéletes.
SALGÓTARJÁN, FŐ-UTCA 21.

Közygűlés. A Salgótarjáni Sport Egyesület évi rendes közgyűlését folyó évi március hó 6-án délelőtti 11 órakor tartja az Acélgyári Olvasóegyletben. Minél nagyobb számban való megjelenést kér az elnökség. Amennyiben a közgyűlés március 6-án nem volna határozatképes, úgy azt március 13-án a megjelentek számára való tekintet nélkül tartjuk meg. Elnökség.

Bányamozgók hírei. A Baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók február hó 27-én, vasárnap, a francia filmgyártás egyik remekművét, Stefan Zweig írgalmakban bővelkedő drámáját: **FELELEM** (Egy asszony a kísértések viharában) c. filmet mutatják be. Főszereplők: Gaby Morlay, Charles Vanel és Georges Rigaud. Kiegészítő műsor: „Tótágas” c. színes trükkfilm, „Abesszinia a háború előtt” c. ismeretterjesztő, valamint Magyar és Fox világhíradók. Az előadások Baglyas-alján délután fél 4 és este 8 órakor, Pálfalván d. u. 2, 5 és este 7 órakor kezdődnek s csak 16 éven felüliek nézhetik meg. Március 1-én, kedden d. u. 2, 5 és este 7 órakor, csak Pálfalván, előadásra kerül: **RIVALDAFÉNY** 1936. (Szoknyás ördögök) című, nagy amerikai filmrevü, Dick Powell, Adolphe Menjou, Gloria Stuart, stb. főszereplőkkel. Kiegészítésül: „Vizi karnevál” és Fox világhíradó. Ezen előadást ketten egy jeggyel nézhetik meg.

Felhívás!

Vitéz Karay Béla ny. százados, engedélyezett

BOOKMAKER

fogadási irodáját SALGÓTARJÁN, Fő-utca 21. szám alatt megnyitotta. Telefon 61. Fogadások 3—Pengőtől.

Februári verseny:
27-én vasárnap.

Jöjjen!

Meghívó!

A Légóalmi Liga salgótarjáni városi csoportja az Ipartestület nagytérképén 1938. február hó 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor

alakuló közgyűlését

tartja. A légi támadásokkal és harci gépekkel szemben mindenkinek védekeznie kell. A légóalmi liga önvédelemre oktat, tanít és segít. Támogatja működésével a hatósági oltalmi munkát.

Tagja lehet minden nő és férfi, aki 14, illetve 18. életévét betöltötte, valamint társadalmi egyesületek, szövetkezetek és részvénytársaságok stb., akik az alapszabályok szerint ilyenekül jelentkeznek.

Jöjjen el az alakuló közgyűlésre mindenki, aki hazáját, otthonát, önmagát és mindenét az egyesülésben rejlő erőnek hatalmával a Légóalmi Liga útján is a folyton fokozódó légi veszélytől és harci gépekkel szemben védelmezni óhajtja.

Az Apolló mozgóban 1938. február hó 25-én, pénteken este fél 7 órakor, propaganda vetített-képes előadás lesz. Belépődíj nincsen.

Salgótarján 1938. február 16-án.

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.

Műbutor specialis gépi-felszereléssel hullámszámenetesen állított elő. Rendeljen nálam, rendeltem meglege-dése Önnek is jó garancia. Szabó János műbutorasztalos, Salgótarján, Fürdő-utca.

Összeeggett egy gyengeelméjű hajadon. Lucza Etelka 40 éves ipoly-tárnóci lakos, gyengeelméjű hajadont f. hó 13-án délelőtti hozzátartozói, mielőtt templomba mentek, a lakásuk konyhá-

jába bezárták. Lucza Etelka fát rakott a tűzre s eközben ruhája tüzet fogott. A gyámoltalan leány nem tudta a tüzet eloltani és annyira összeeggett, hogy rövidesen meghalt. A csendőrség az elhalt nővérét gondatlanság miatt feljelentette a balassagyarmati kir. ügyészséghez.

Tanulóknak elmenne jó házból való 16 éves vidéki fiú, lehetőleg fűszerkereskedőhöz. Címe Majlik József szabónál Fő-u. 52.

Iparügyi vonatkozású felvilágosítást célzó közlemények.

Van, akit érdekel, hogy a házalókereskedés Salgótarján m. város területén tilos. Házalás alatt értendő áruval (iparcikkal) meghatározott eladási hely nélkül helyszérlől helyszégre és házról-házra járvá üzőtt kereskedés. A tilalom nem vonatkozik a hadigondozottakra, amennyiben ebbeli minőségüket hadigondozó igazolvánnyal igazolják. Nem vonatkozik a tilalom az öszeres kereskedést folytató iparosokra sem. De nem korlátozza a házalókat ez a tilalom a városban tartani szokott országos vásárok látogatásában. (18544/936 ikt. sz.)

Van, akit érdekel, hogy a 21858/933 K.M. sz. rendelet értelmében mindazok, akik valamely építőipari téli tanfolyan teljes négy évfolyamát sikerrel elvégezték; ezt szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják, ezen felül még legalább 3 évi gyakorlatot képesek felmutatni, a kőműves, ács és kőfaragó mesterségben, mint önálló mesterek működhetnek. Ezek részére ha különben az ipartörvény által előírt egyéb feltételeknek is megfelelnek, szabályszerű kérelmekre az ipar-engedélyt ki kell állítani anélkül, hogy ezek kőműves, ács, vagy kőfaragó mesteri vizsgára állíttatnának. Ilyen építőipari téli tanfolyamokat a budapesti m. kir. állami felsőépítő ipariskolában, Budapest székesfővárosi ipariskola kebelében, továbbá a vidéki m. kir. állami szakiskolákban szoktak tartani.

Van, akit érdekel, hogy a különböző fokozatu képesítést nyújtó magán ipariskolák és tanfolyamok engedélyezéséről szóló 70 121/920. K. M. sz. rendelet nemcsak a képesítést nyújtó tanfolyamokra, hanem minden olyan tanfolyamra vonatkozik, amelynek tárgya valamely képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartozik. Ha tehát valamely tanfolyam tananyaga olyan ipart érint, amelynek gyakorlása képesítéshez van kötve, az ilyen tanfolyam a működését csakis a kereskedelemügyi miniszter engedélyével kezdheti meg (155392/1932 K.M. sz.) A kereskedelemügyi miniszter megokolt esetekben egyes erkölcsi testületnek, ipari érdekképviseleti testületnek engedélyt adhat ily ipari magántanfolyamok tartására. Magánzemély oly engedélyt még akkor sem nyerhet, hogyha különben jo-

gosítva volna annak az iparnak önálló üzésére, amelynek köréből a kérdéses tanfolyamot tartani kívánna.

Van, akit érdekel, hogy a 112981/932. K. M. sz. rendelet értelmében a munkában eltöltött időnek a munkakönyvben utólagos igazolásánál az ipartestületnél vagy ipathatóságnál kell kérni, amelynek területén az igazolást kérő utólagos munkában állott. Ha valamely segéd az ipartestülettől kéri az igazolást, az az eltöltött időt a segédekről vezetett lajstromban és záradék alakjában a munkakönyvben csak abban az esetben igazolhatja, ha a kihágási eljárás folyamán vagy egyébként hozott bírói ítélet, továbbá, ha az OTI részéről kiállított s a nála történt bejelentést és kijelentést igazoló irat alapján a szakmunkában eltöltött idő kétségtelenül megállapítható. Ha ilyen okirat nincsen, az ipartestület a saját véleményével együtt az I. foku iparhatóság elé terjeszti. Az iparhatóság úgy ebben az esetben, mint akkor, ha a kérelmet közvetlenül nála adták be, az 1884. XVII. tc. 127. §-a alapján szabályszerűen közigazgatási eljárást folytat le s az ennek során előterjesztelt bizonyítékok mérlegelése alapján véghatározatot hoz a munkában eltöltött idő utólagos igazolása tárgyában. A jogerős véghatározat alapján az igazolt időtartamot a segédletről vezetett lajstromba és záradék alakjában a munkakönyvbe is be kell vezetni. Ha a segéd be és kijelentése az ipartestületnél történik, a jogerős véghatározatot közölni kell az ipartestülettel az igazolt munkaidőnek a segédlaajstromba és záradék alakjában a munkakönyvbe való bevezetése végett. A segéd be- vagy kijelentésének elmulasztása vagy annak nem kellő időben teljesítése pedig kihágás s ha erről az iparhatóság akár saját tapasztalata akár az ipartestület jelentése alapján 1884. XVII. tc. 127. §-ának másodikk bekezdése tudomást szerez, az 1884. XVII. tc. 157. §-ának a pontja alapján a munkaadó ellen a kihágási eljárást minden esetben meg kell indítania. A kihágási eljárás folyamán hozott ítéletet a munkaadó telephelye szerint illetékes ipartestülettel is közölni kell.

(T. M. dr.)

SZÁZEZER LITER TEJ A FALUSI GYERMEKEKNEK.

A Falu-Gazdaszövetség február hó 18-án Mayer János ny. miniszter elnöklése mellett látogatott igazgató-választmányi ülést tartott. Az ülésen résztvettek: Schandl Károly dr. m. kir. titkos-tanácsos, Antal István, Brogly József, Csizmadia András, Czermann Antal, Máriássy Mihály, Meskó Rudolf, Plósz István, Temesváry Imre, Törley Bálint és Ujfalussy Gábor országgyűlési képviselők, Bencs Zoltán dr., Lenck Jenő, Nevelős Gyula és Smialovszky Tibor miniszteri tanácsosok, Wünscher Frigyes, a Hangya vezérigazgatója, Máthé Imre dr. az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Kuncz Ödön egyetemi tanár, Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos és még sokan mások.

A választmányi ülést, — amely megleget ünnepélyben részesítette a Szövetség társelnökét, Schandl Károly dr.-t m. kir. titkos-tanácsosát történt kinevezése alkalmával, — Mayer János elnök nyitotta meg, majd Teőlgys István dr. javaslatára alapján a választmányi hozzájárult ahhoz, hogy a Szövetség ezévi közgyűlését Esztergomban tartja. Ezután Kánya Terézia, a Szövetség női szakosztályának előadója beszámolt arról, hogy a Szövetség a folyó költségvetési évből 30 háziipari tan-

folyamot rendezett és ezeken a tanfolyamokon szabás varrásra, szövésre, fafaragásra, kukoricabács-készítésre és népművészeti cikkek készítésére oktatják a tanfolyamok résztvevőit. A jelentést követően a felszólalók valamennyien igen nagy elismerésüket fejezték ki a Szövetségnek ezirányú, teljessikerű működése iránt. Ezután Kánya Terézia és Ágoston Béla dr. titkár jelentést tettek a Szövetség másik nagyjelentőségű szociális munkájáról, amelyet a belügyminisztérium, az agrárintézmények és a helyi társadalmak anyagi támogatásával végez. A Szövetség női szakosztálya — Schandl Károlyné irányítása mellett — ezideig 65 községben szervezte meg a szegénysorsú iskolásgyermekek tejjelátását olyan módon, hogy a tanév befejezéséig 7000 gyermek mintegy százezer liter meleg tejet kap. Ezt a nagyfontosságú akciót a Szövetség mindössze egy hónap alatt szervezte meg. Természetesen ez csupán kezdet és a Szövetség az akciót folytatni fogja mindaddig, amíg minden arra rászoruló gyermek meleg tejet kap. A választmány a beszámolót nagy tetszéssel fogadta és teljes elismerését fejezte ki a Szövetség valóban komoly szociális tevékenységével szemben.

APOLLÓ MOZGÓ STARJÁN

26-án este 7 és 9,
27-én du. 1, 3, 5, 7, 9,
28-án este 7 és 9,
1-én du. 3, 5, 7, 9.

300.000 P. AZ UTCÁN

BÁCZY KATÓ, (Radó Tint) URAY TIVADAR
MAGYAR HÍRDŐ.

2-án, este 7 és 9,
3-án este 7 és 9.

A ZÖLD FÉNY

DRÁMA.

Főszereplő Amerika
legnépszerűbb film-
szárja.

Kiegészítésül: Fox híradó.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék
központi választmánya.

2/1938. kp. szám.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazításáról szóló 1936. évi XIII. t.-c., illetve a kiigazítás egyszerűsítéséről szóló 1932. évi III. t.-c. alapján kibocsátott 53.000/1936. B. M. számú rendelet értelmében az 1938. évben az egyelőre egyesített vármegyék területén mindazok, akik a választó jogosultság egyéb kellékeinek birtokában a kiigazítás évében a választójogosultsághoz megkívánt életkort (férfiaknál 24, nőknél 30 év) elérik, hivatalból lesznek a névjegyzékbe felvéve és amely felvételt a lakosságnak az 1925. évi XXVI. t.-c. 28 §-ának 2. bekezdése értelmében az 1935. évi december havában történt összeírása (84.000/1935. B.M. számú rendelet) során készült összeíró névjegyzék alapján lesz végrehajtva.

Evégből az érdekeltek tájékoztatása céljából közlöm, hogy a számláló lapok a megyei városokban folyó évi február hó 14-én lesznek kiképezve s melyeket a polgármesterhez legkésőbb 1938. évi február hó 28-án be kell szolgáltatni. A nagy és kisközségekben ezen számláló lapok 1938. évi február hó 15. és 28-ika között a községi eljárárságok által fognak megfelelően kitöltetni.

Az 1932. évi III. t.-c. 3. §-ának 2. bekezdésében foglaltak szerint azonban mindazok, akik a névjegyzékbe való felvételre a kiigazítás évében nem az előírt korhatár betöltése címen, hanem bármely más címen (1925. évi XXVI. t. c. 1. 4. §-a és a 33. § 5. bekezdése) nyílik meg a joguk, kérelmekre, ha választó jogosultságukat kellőképpen igazolják, a névjegyzékbe felvételnek.

Ezen jogosultak február hó 15-től március hó 14. napjáig bezárólag terjedő időben városokban a polgármesternél, községekben a községi (kör) jegyzőnél, írásban, vagy személyesen szóval kérhetik a választói névjegyzékbe való felvételüket. A szóbelileg előterjesztett kérelmek jegyzőkönyvbe foglalandó.

Azokra, akik a választó jogosultsághoz megkívánt 24, illetve 30 éves életkort az 1938. évben érik el, de az 1935. évi december hó folyamán megtartott lakosság összeírás alkalmával más városban, vagy községben laktak s így új lakóhelyük névjegyzékébe hivatalból nem vehető fel, szintén az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezések az irányadók.

Az 1925. évi XXVI. 40. §-a 3—7. bekezdéseinek rendelkezéseit az előző két bekezdés értelmében előterjeszthető kérelmekre is alkalmazni kell, azzal a kiegészítéssel, hogy felszólaló alatt kérelmezőt, felszólalás alatt a kérelem értendő és hogy a kérelmeket a polgármester, illetőleg községi (kör) jegyző köteles a választó jogosultság szempontjából átvizsgálni és az azokra javaslatot észrevételekkel együtt legkésőbb március hó 31-éig a központi választmányhoz betérjeszteni.

Figyelemztetem a közönséget, hogy a fenti rendelkezések határidejéhez szigorúan alkalmazkodjon, mert az adott határidőn túl előterjesztett kérelmek nem fognak figyelembe vétetni.

Balassagyarmat, 1938 február hó.

Baross s. k.

alispán,
mint a központi választmány elnöke.

Nyomatulajdonos: Végő Kálmán.